

Τα Δελφίνια και οι Αρχαίοι Έλληνες

Στα νομίσματα, τα δελφίνια χρησιμοποιούνται ως στόλισμα και σύμβολο. Στις ΣΥΡΑΚΟΥΣΕΣ το 405 π.χ. βρέθηκε ένα ασημένιο νόμισμα με το πρόσωπο της νύμφης ΑΡΕΘΟΥΣΑ πλαισιωμένο από δελφίνια.

Το δελφίνι, εκτός από τους μύθους και τις ιστορίες των λόγιων της εποχής, ήταν ένα από τα βασικά θέματα διακόσμησης των σπιτιών και των νομισμάτων. Από τις τοιχογραφίες στα ανάκτορα της ΚΝΩΣΟΥ, στο μέγαρο της βασίλισσας, υποθέτουμε ότι είχε θέση στη κρητική μυθολογία, στον ΜΙΝΩΙΚΟ πολιτισμό.

Όπως με πολλά άλλα μυστήρια της φύσης, εμείς οι Έλληνες συλλέξαμε ένα εντυπωσιακό ποσό γνώσης και σοφίας σε σχέση με τα δελφίνια. Αυτά τα θαλάσσια θηλαστικά αναμείχθηκαν με τις ζωές των Ολύμπιων θεών των οποίων οι πράξεις περιγράφονταν αλληγορικά σε σχέση πάντα με τον τρόπο ζωής των θνητών.

Ο Απόλλωνας, η Δήμητρα, η Αφροδίτη και ο Διόνυσος είναι μερικοί από το δωδεκάθεο που συνδέονται με τα δελφίνια.

(Αριστοτέλης, ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΑ ΖΩΑ ΙΣΤΟΡΙΩΝ 350 π.χ.)

2350 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ...

Το δελφίνι έχει φουσητήρα και πνεύμονες... κοιμάται με το ρύγχος του πάνω από το νερό κι όταν κοιμάται, ροχαλίζει. Κανένα δεν έχει κάνει αυγό παρά κατευθείαν ένα έμβρυο, όπως στην περίπτωση του ανθρώπου και στα ζωοτόκα τετράποδα. Η περίοδος της κυοφορίας είναι δέκα μήνες και γεννάει το καλοκαίρι. Το δελφίνι παράγει γάλα και θηλάζει το μικρό του, το οποίο συντροφεύει για ένα αρκετό χρονικό διάστημα. Πραγματικά είναι αξιοσημείωτη η στοργή που δείχνει για τα παιδιά του. Το μικρό μεγαλώνει γρήγορα και ωριμάζει σε ηλικία 10 χρονών. Ζει για πολλά

χρόνια ακόμα και πάνω από 25 ή 30. Οι ψαράδες τα αιχμαλωτίζουν και τα απελευθερώνουν στη θάλασσα έτσι ώστε οι ηλικίες τους να μην είναι σίγουρες.

Παρ' όλο που είναι εκπληκτική, αυτή η πρώτη αναφορά στα κητώδη εκδόθηκε 2350 χρόνια πριν!

Όταν ένα δελφίνι γεννιέται, συχνά σπρώχνεται προς την επιφάνεια από τη μητέρα του για να πάρει την πρώτη του ανάσα. Ίσως να οδηγείται από ένστικτο και να συμπεριφέρεται έτσι στο παιδί του και στον άνθρωπο. Πάντως τα σημάδια αυτά οι πρόγονοι μας φαίνεται να μελέτησαν στο έπακρο.

ΟΜΗΡΟΣ-ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

Μια από τις πρώτες ιστορίες με δελφίνια είναι του ΟΜΗΡΟΥ ο "Ύμνος στον Απόλλωνα", στην οποία ο ποιητής περιγράφει πως ο θεός Απόλλων ίδρυσε το ναό στους Δελφούς, αφού γύρισε σχεδόν όλη την Ελλάδα αναζητώντας ένα κατάλληλο μέρος. Τελικά διάλεξε μια μοναχική σπηλιά που φώλιαζε στους πρόποδες του βουνού Παρνασσός, το οποίο φύλαγε ο δράκος Πύθωνας. Οι πιστοί ερχόντουσαν στο ιερό -το λεγόμενο Πύθο- και παίρνανε τις διδαχές της μητέρας Γης. Σύμφωνα με τον μύθο, ο Απόλλων, θεός του φωτός της θρησκείας και του πολιτισμού πάλεψε με τον Πύθωνα για να εγκαταστήσει εκεί το ναό του. Αφού τον νίκησε πήρε τη μορφή ενός κοπαδιού δελφινιών και οδήγησε ένα χαμένο πλοίο από την Κρήτη στον Κορινθιακό κόλπο, περίπου έξη μίλια από τον Παρνασσό. Οι ναύτες έκπληκτοι από το ρόλο που έπαιξαν αυτά τα επιβλητικά πλάσματα στη διάσωση τους ορκίστηκαν να υπηρετούν το ναό του Απόλλωνα και το μετονόμασαν σε Δελφούς προς τιμή της μορφής που είχε πάρει.

Χαρακτηριστικά λέει ο Όμηρος:

ΚΑΙ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΠΡΩΤΑ, ΣΤΗ ΤΑΡΑΓΜΕΝΗ ΘΑΛΑΣΣΑ,
ΠΕΤΑΧΤΗΚΑ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΓΟΡΓΟΦΤΕΡΟ ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΜΕ
ΤΗΝ ΜΟΡΦΗ ΕΝΟΣ ΔΕΛΦΙΝΙΟΥ, ΕΚΕΙ ΘΕΛΩ ΝΑ
ΠΡΟΣΕΥΧΕΣΤΕ ΣΕ ΜΕΝΑ, ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝ ΔΕΛΦΙΝΟΥΣ

Ο ναός του Απόλλωνα θεωρείτο ως το κέντρο του κόσμου. Οι Έλληνες ρώταγαν το μαντείο(χρησμός) για όλα τα σημαντικά ζητήματα.

Μετά την ίδρυση του μαντείου, πολλές από τις πράξεις του Απόλλωνα αποδόθηκαν στα δελφίνια.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

Ο Διόνυσος, θεός του κρασιού και της σοδιάς πεθαίνει και γεννιέται ξανά κάθε χρόνο στη περίοδο της παραγωγής. Επίσης λατρεύτηκε σαν ιερέας του Απόλλωνα στους Δελφούς, όπως τονίζει ο Πλούταρχος.

Υποστηρίζεται ότι τα δελφίνια κουβαλούσαν τον Διόνυσο από και προς τον άλλο κόσμο. Πολλοί συγγραφείς της εποχής στηρίζουν αυτό το μύθο στις εξαφανίσεις των δελφινιών κάθε χειμώνα.

Μια άλλη ιστορία που συνδέει τον Διόνυσο με τα δελφίνια και πάλι έχει κάποια βαθύτερη έννοια, είναι αυτή που περιγράφει ένα ταξίδι του θεού του κρασιού σ' ένα πειρατικό πλοίο. Όταν οι ναύτες αποφάσισαν να τον κρατήσουν για σκλάβο, εκείνος τους εκδικήθηκε τρελαίνοντάς τους. Αναγκαζόντουσαν να πηδάνε στη θάλασσα και τους έσωσε μόνο όταν μετανόησαν για το σχέδιο τους. Τότε ο Διόνυσος τους μετέτρεψε σε δελφίνια. Αυτός ο μύθος συνδέεται, για πολλούς Έλληνες, με την πίστη ότι σκοτώνοντας ένα δελφίνι διαπράττεις αυτόματα έγκλημα.